

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313219544
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4313219544.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátska kancelária Advocate, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnej: X. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. T., o vymoženie 269,- eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 30. decembra 2021 č. k. 7Er/777/2013-139 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Povinnej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie exekúciu zastavil (I.) a súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému, PhD., Exekútorový úrad so sídlom Záhradnícka 60, Bratislava priznal náhradu trov exekúcie vo výške 39,83 eura, ktoré je povinný uhradiť oprávnený do 3 dní od doručenia tohto uznesenia. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 243h ods. 1 veta prvá, § 41 ods. 2 písm. d), § 57 ods. 2, § 196, § 200 ods. 1, 5, § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1, 2 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), d) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 1, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, § 53 ods. 4 písm. r), § 53 ods. 5, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 30 vyhlášky č. 68/2017 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Exekučného poriadku, § 14 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov, § 232 ods. 3, § 234 ods. 2, § 238 ods. 3 CSP a uviedol, že súd prvej inštancie vydal dňa 24. 09. 2015 poverenie, ktorým poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., Exekútorový úrad so sídlom Záhradnícka 60, Bratislava (ďalej len „súdny exekútor“), vykonaním exekúcie. Povinná dňa 14. 01. 2020 doručila súdu návrh na zastavenie exekúcie. Súd prvej inštancie posúdil návrh povinnej na zastavenie exekúcie a po jeho preskúmaní, ako aj preskúmaní vyjadrenia oprávneného, exekučného titulu, zmluvy o úvere a rozhodcovskej zmluvy zistil, že oprávnený ako dodávateľ a povinná ako spotrebiteľ uzavreli dňa 28. 06. 2010 zmluvu o úvere č. 405400260 (ďalej len „zmluva o úvere“). Táto zmluva má povahu spotrebiteľskej zmluvy s poukazom na znenie § 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, znenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z okolností utvárania zmluvy a najmä s ohľadom na povahu strán zmluvy je zrejmé, že oprávnený pri uzatváraní zmluvy o úvere konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a zmluvu uzatvoril s povinnou ako fyzickou osobou nepodnikateľom. Aj keď v zmluve o úvere dlžník (povinná) prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon povolania, v danom prípade to nepostačuje na vyvodenie záveru, že daná zmluva nie je spotrebiteľská. Veriteľ totiž musí preukázať opodstatnenosť poukazu na podnikateľskú činnosť/povolanie/zamestnanie dlžníka a súvis poskytovaného úveru s takouto činnosťou; nepreukázanie tejto skutočnosti vedie k tomu, že normy obchodného práva (vrátane všeobecnej úpravy úveru) sú v takomto prípade použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej tu z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských

vzťahov v Občianskom zákonníku a predpisoch vydaných na jeho vykonanie. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 6CoE/68/2019-64 zo dňa 30. 09. 2020. Na základe uvedeného mal súd prvej inštancie jednoznačne preukázané, že ide spotrebiteľskú zmluvu a na právny vzťah medzi účastníkmi je nutné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktoré majú kogentnú povahu a sú súčasťou obsahu záväzku bez ohľadu na dohodu strán. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že spolu so zmluvou o úvere bola v ten istý deň uzatvorená aj rozhodcovská zmluva, na podklade ktorej v spore medzi účastníkmi rozhodol rozhodcovský súd. Súd prvej inštancie preskúmal rozhodcovskú zmluvu, ktorá bola uzavretá medzi veriteľom (oprávneným v tomto konaní) a dlžníkom (povinnou v tomto konaní), pričom zistil, že táto bola pripravená na vopred formulovanom tlačive, ktoré vypracoval veriteľ s tým, že sa v nej dopĺňali len určité údaje o osobe dlžníka a úverovej zmluvy, na ktorú sa mala takáto rozhodcovská zmluva vzťahovať. Otázkou, ktorou sa súd musel pri rozhodovaní zaoberať, bolo posúdenie, či rozhodcovská zmluva bola uzavretá platne alebo nie, a teda či rozhodcovský súd mal právomoc rozhodnúť o nároku, ktorý si v rozhodcovskom konaní uplatnil žalobca a následne v exekučnom konaní oprávnený. V predmetnej rozhodcovskej zmluve sa veriteľ a dlžník dohodli, že spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmieniek zabezpečujúcej úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom alebo cestou príslušného súdu v súdnom konaní. Výber súdu, ktorý bude prejednávať vec a rozhodovať o nej spočíval na tej zmluvnej strane, ktorá podáva žalobný návrh. Podľa takto dohodnutej rozhodcovskej zmluvy tak je možné spory medzi stranami tohto konania riešiť aj v súdnom konaní, avšak výber, pred akým súdom sa bude riešiť ich spor, spočíva vždy na žalobcovi. Z takto formulovanej rozhodcovskej zmluvy tak vyplýva, že v prípade, ak by podával návrh na začatie rozhodcovského konania žalobca (oprávnený) ako dodávateľ, tak žalovaný (povinná) ako slabšia zmluvná strana, teda spotrebiteľ, bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, pričom ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje aj problematiku rozhodcovskej zmluvy, sa má vykladať z pohľadu spotrebiteľa tak, aby bola zabezpečená ochrana jeho práv. Ak by žalobca ako dodávateľ začal konanie na rozhodcovskom súde, tak je takáto rozhodcovská zmluva neprijateľná, pokiaľ nie je daná možnosť pre spotrebiteľa, aby takého rozhodcovského konanie zastavil alebo sa mu iným spôsobom vyhol. Aj napriek skutočnosti, že bola uzavretá rozhodcovská zmluva, ktorá mala nevýhradný charakter, tak spotrebiteľ mal len iluzórnu a domnelú možnosť voľby pri výbere súdu, ktorý bude prejednávať spory vyplývajúce z uzavretej zmluvy o úvere, pretože súdu prvej inštancie je známe z jeho činnosti, že oprávnený ako veriteľ pravidelne uprednostňuje pri riešení jeho nárokov a sporov vyplývajúcich z uzavretých úverových zmlúv rozhodcovské žaloby a rozhodcovské súdy, pričom jeho nároky vyplývajú zo štandardne formulovaných zmlúv. Okrem toho v prípade, ak si uplatňuje svoje práva z titulu úverovej zmluvy spotrebiteľ ako slabšia zmluvná strana tak ten uprednostňuje všeobecné štátne súdy pred rozhodcovskými súdmi. Zároveň súd prvej inštancie tiež podotkol, že rozhodcovský súd iba málokedy posudzuje platnosť založenia vlastnej právomoci s tým, že túto pri svojich rozhodnutiach zväčša formalisticky konštatuje ako danú. Súd prvej inštancie tak dospel k názoru, že oprávnený predložil účelovo povinnej rozhodcovskú zmluvu ako spotrebiteľovi, ktorý nepozná pravidlá rozhodcovského konania a nevenuje takejto rozhodcovskej zmluve dostatočnú pozornosť a zneužíva tak nevedomosť spotrebiteľa pri vyjednávaní podmienok zmluvného vzťahu s tým, že takéto konanie je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nemôže ho zhojiť ani skutočnosť, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá na samostatnom liste papiera. V takejto podobe uzatvorenú rozhodcovskú zmluvu považujú i súdy za neplatnú a označujú ich ako zmluvy obsahujúce neprijateľné zmluvné podmienky (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 6Co/107/2019-158 zo dňa 18. 03. 2020). Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere, konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd napíňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa podpisom rozhodcovskej zmluvy reálne vopred vzdal práva na účinnú právnu obranu. Nemohol byť preto zákonným podkladom na vykonanie exekúcie.

Súd prvej inštancie tak po preskúmaní rozhodcovskej zmluvy dospel k názoru, že tá má charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho je neplatná a to aj s poukazom na skutočnosť, že samotný oprávnený vyberal rozhodcovský súd, pred ktorým mali byť prejednané sporné nároky vyplývajúce z úverovej zmluvy. Z vyššie uvedených dôvodov súd prvej inštancie exekúciu zastavil a námietky povinnej, ako aj návrh povinnej na povolenie odkladu exekúcie zamietol. Súdny exekútor dňa 02. 09. 2021 oznámil súdu, že trovy exekúcie si uplatňuje vo výške 39,83 eura s DPH. Súd prvej inštancie v súlade s § 14 vyhlášky priznal súdnemu exekútorovi odmenu vo výške 33,19 eura. Keďže súdny exekútor preukázal, že je platiteľom DPH, zvyšuje sa jeho odmena a náhrady v zmysle ustanovenia § 196 Exekučného poriadku o túto daň vo výške 20 %, teda o 6,64 eura, a preto mu patrí 39,83 eura. Z uvedeného vyplýva, že trovy exekučnej činnosti potrebné na účelné vymáhanie nároku predstavujú spolu 39,83 eura, ktoré oprávnený zaplatí súdnemu exekútorovi, nakoľko sám zaviniel, že exekúcia musí byť zastavená.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že rozhodcovská zmluva, dohodnutá medzi oprávneným a povinnou je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania, alebo súdneho konania. Už len z tohto pohľadu rozhodcovská zmluva nevyžaduje od povinnej, aby spory s oprávneným riešila výlučne v rozhodcovskom konaní. Odmietol akékoľvek argumenty, ktoré majú evokovať stav, že rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, nakoľko rozhodcovská zmluva nie je uzatváraná vždy. V prípade predmetnej zmluvy sa teda jedná o individuálne dojednanú podmienku, v prípade ktorej nemôže ísť o podmienku neprijateľnú v zmysle naznačovanom povinnou. Navyše z dôvodu existencie samostatného dokumentu má dlžník/klient (v tomto prípade povinná) na výber, či sa rozhodcovského konania zúčastní alebo nie. Je navyše logické, že pokiaľ by zo strany spotrebiteľa došlo po uzavretí zmluvy k jej porušeniu, t. j. k jeho protiprávnemu konaniu, bude to práve dodávateľ, ktorý bude nútený obrátiť sa so žiadosťou o právnu ochranu na príslušný orgán, a to buď na základe voľby medzi rozhodcovským a súdnym konaním, alebo priamo na súd (pretože vo vzťahu k nemu nebude uzatvorená rozhodcovská doložka) alebo priamo na rozhodcovský orgán (pretože vo vzťahu k nemu bude rozhodcovská doložka výhradná). Platnosť právneho úkonu navyše treba hodnotiť v čase jeho uzavretia a bez hypotetického zvažovania okolností, ktoré môžu, ale nemusia, nastať po jeho uzavretí. Dôležité teda je to, či zmluva v čase jej uzavretia sama osebe umožňuje alebo neumožňuje spotrebiteľovi uskutočniť voľbu medzi súdom alebo alternatívnym riešením sporu. Nie je vôbec dôležité, čo sa môže stať v budúcnosti. Bol presvedčený, že rozhodcovská zmluva bola uzatvorená platne. Konštatoval, že prípustnosť rozhodcovského konania vyplýva aj z právnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských úverov. Platné a účinné ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských úverov sú vo vzťahu k právnej úprave spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (aj keď ani táto zásadne rozhodcovské konanie nezakazuje) nielen lex specialis, ale aj lex posterior, a teda jednoznačne majú prednosť pri aplikácii. Rozhodcovská zmluva ako dokument na samostatnom liste papiera môže, ale rovnako nemusí byť uzatvorená spolu so zmluvou o úvere. Následne preto, v prípade, že žiadateľ o úver uzavrie rozhodcovskú zmluvu, pri vzniku sporu zo zmluvy o úvere má každá strana možnosť voľby medzi rozhodcovským a súdnym konaním (nakoľko sa jedná o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu). Ako z vyššie uvedeného vyplýva, v prípade rozhodcovskej zmluvy sa teda jedná o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Medzi ním a povinnou bola v predmetnom prípade uzatvorená rozhodcovská zmluva, a to na samostatnom liste papiera, oddelene od samotnej zmluvy o úvere. Zároveň poukázal, že povinná svojím podpisom zo dňa 28. 06. 2010 vyhlásila, že s uzatvorením rozhodcovskej zmluvy súhlasí, zároveň vyhlásila, že bola pred uzatvorením zmluvy osobitne poučená o dôsledkoch uzatvorenia tejto rozhodcovskej zmluvy. Povinná svojím podpisom ako vážnym, zrozumiteľným a určitým prejavom vôle súhlasila s uzavretím. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby súd druhej inštancie podľa ustanovenia § 389 CSP v platnom znení napadnuté uznesenie v prvom výroku zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadal úhradu trov konania, ktoré mu vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

3. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania v zmysle § 359, § 362 ods. 1 CSP a zistení, že spíňa náležitosti v zmysle § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania v zmysle § 379, § 380 CSP, viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie v zmysle § 383 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP vec prejednal a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

4. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že exekučné konanie v danej veci začalo dňa 21. augusta 2013, kedy bola pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., spísaná zápisnica o návrhu na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s., so sídlom: Bratislava, Karloveské rameno 8, IČO: 35 922 761 pod sp. zn. SR 09903/11 zo dňa 8. marca 2012, ktorý mal nadobudnúť právoplatnosť dňa 26. marca 2012 a vykonateľnosť dňa 29. marca 2012. Súdny exekútor doručil súdu prvej inštancie dňa 27. septembra 2013 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s prílohami. Súd prvej inštancie poverením zo dňa 24. septembra 2015 poveril súdneho exekútora vykonaním predmetnej exekúcie. Dňa 3. februára 2016 postúpil súdny exekútor súdu prvej inštancie doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v zmysle § 243f ods. 1 Exekučného poriadku, ktoré bolo súdnemu exekútorovi zo strany oprávneného doručené dňa 21. januára 2016. Dňa 14. januára 2020 bol súdu prvej inštancie doručený návrh povinnej na zastavenie exekúcie. Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením.

5. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Podľa § 243b ods. 1 Exekučného poriadku exekučné konania začaté pred 1. novembrom 2013 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. októbra 2013, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak.

9. Podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. októbra 2013 exekúciu súd zastaví, ak exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

10. Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. októbra 2013 exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

11. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne vec po právnej stránke posúdil a svoje rozhodnutie aj správne a v dostatočnom rozsahu odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

12. Na potvrdenie správnosti záverov súdu prvej inštancie a k námietkam uvedeným v odvolaní oprávneným odvolací súd uvádza, že účelom exekučného konania je nútená realizácia vykonaná zásahom do absolútnych majetkových práv povinnej osoby, ktorá sa uskutočňuje za podmienok a predpokladov vymedzených procesnými predpismi, s cieľom uspokojiť pohľadávku oprávneného, ktorá mu bola priznaná vykonateľným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu. Povinná osoba ručí celým svojím majetkom a oprávnený sa môže domáhať uspokojenia svojej pohľadávky z celého tohto majetku. Na druhej strane, je nevyhnutné, aby exekučné právo zabezpečovalo ochranu povinnej osoby, i práva tretích osôb pred nadmernými a neopodstatnenými zásahmi vykonanými prostriedkami núteného výkonu rozhodnutí. Spojenie týchto základných postulátov znamená, že exekučné konanie sa môže vykonávať len na uspokojovanie skutočne existujúcich práv, len za podmienok a spôsobmi, ktoré určuje zákon, iba v rozsahu, ktorý postačuje na uspokojenie oprávneného a výlučne z majetku povinnej osoby. Porušenie ktoréhokoľvek z týchto princípov uplatňujúcich sa v exekučnom práve spôsobuje neprípustnosť exekúcie (úplnú alebo čiastočnú). Dôvody neprípustnosti exekúcie ustanovuje zákon (medzi nimi aj § 57 ods. 1 Exekučného poriadku). Každý z týchto dôvodov neprípustnosti (všeobecných alebo osobitných) má za následok zastavenie exekúcie. Zastavením exekúcie rozumieme procesný úkon (uznesenie) exekučného súdu smerujúci k trvalému upusteniu od vykonávania exekúcie vydaný

po zistení neprípustnosti exekúcie, ktorá nastala v dôsledku zákonom predvídaných hmotnoprávných aj procesnoprávných skutočností zásadne po vydaní exekučného titulu, výnimočne aj pred jeho vydaním.

13. V zmysle vyššie uvedeného sa exekučné konanie môže vykonávať len na uspokojenie skutočne existujúcich práv, len za podmienok a spôsobmi, ktoré určuje zákon, iba v rozsahu, ktorý postačuje na uspokojenie oprávneného a výlučne z majetku povinnej osoby. Porušenie ktoréhokoľvek z týchto princípov spôsobuje neprípustnosť exekúcie, či už úplnú alebo čiastočnú. Dôvody neprípustnosti exekúcie sú uvedené v § 57 Exekučného poriadku, prípadne vyplývajú z iných ustanovení Exekučného poriadku alebo osobitného zákona. V zásade ide o dôvody týkajúce sa exekučného titulu, pochybení pri uskutočňovaní exekúcie, dôvody súvisiace s úkonmi účastníkov, prípadne o okolnosti spojené s hmotnoprávnym zánikom záväzku po vzniku exekučného titulu. Jedným z uvedených dôvodov „in concreto“ je ustanovenie § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. októbra 2013, ktorý sa z hľadiska svojej imanencie vzťahuje aj na skutočnosť, že rozhodnutie predložené ako exekučný titul je nulitným právnym aktom.

14. Odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie zmluvu o úvere uzatvorenú medzi účastníkmi dňa 28. júna 2010 správne posúdil ako spotrebiteľskú. Spotrebiteľská zmluva je vo všeobecnosti definovaná v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka ako každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je v prvom rade tá skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ. Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) ako „lex specialis“ modifikuje definíciu spotrebiteľského právneho vzťahu v zmysle § 1 ods. 2 a nasl. citovaného zákona. V tomto smere odvolací súd zastáva názor, že právny vzťah medzi oprávneným a povinnou založený zmluvou o úvere je v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere v spojení s ustanovením § 1 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch vzťahom spotrebiteľským. V predmetom vzťahu mal odvolací súd za preukázané, že oprávnený vystupoval v postavení veriteľa/dodávateľa a povinná ako druhá zmluvná strana v postavení dlžníka/spotrebiteľa. Charakteristickým znakom spotrebiteľskej zmluvy je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny.

15. Na spotrebiteľskom charaktere uzatvorenej zmluvy o úvere nič nemení ani skutočnosť, že bolo vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v čl. 16 vymienené, že sa táto zmluva uzatvára podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka ako inominátna zmluva, a to z dôvodu explicitného rozporu tejto dohody s kogentným ustanovením § 52 ods. 2 veta druhá Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, ktoré „in concreto“ treba interpretovať tak, že odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie povinnosti aplikovať na spotrebiteľský právny vzťah ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Predmetné ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka je potrebné vykladať v spojení s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, keď aplikovaním logického a systematického výkladu je možné vyvodiť legitímny záver, konštatujúc, že zmluvné dojednanie oprávneného s povinnou o subsumácii ich záväzkového vzťahu (zmluva o úvere) pod režim obchodného práva je sankcionované absolútnou neplatnosťou takéhoto právneho úkonu. Logickým záverom potom je, že predmetný právny vzťah medzi účastníkmi nie je možné subsumovať pod režim obchodného práva.

16. Na spotrebiteľskom charaktere uzatvorenej zmluvy o úvere nič nemení ani skutočnosť, že v zmluve o úvere bol predtlačенý text prehlásenia dlžníka, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania. Vzhľadom na to, že povinná je v zmluve označená ako fyzická osoba - podnikateľ (obchodné meno, IČO, miesto podnikania) a zároveň ako aj fyzická osoba (meno, priezvisko, bydlisko, rodné číslo, číslo OP), nemožno zo zmluvy jednoznačne určiť, či zmluvu uzavrela ako fyzická osoba podnikateľ, alebo len ako fyzická osoba. Zároveň treba dodať, že povinná ani nemala možnosť odmietnuť prehlásenie o poskytnutí finančných prostriedkov na výkon podnikania, pretože to bolo v texte zmluvy vopred predtlačенé. Skutočnosť, že povinná podniká neznamená samo o sebe, že musia byť finančné prostriedky poskytované za účelom podnikania. Keďže oprávnený v tomto ohľade neuniesol dôkazné bremeno, pretože nepreukázal, že povinná pri uzatváraní zmluvy konala ako podnikateľ a úver si brala na podnikanie, súd prvej inštancie na predmetný právny vzťah správne aplikoval spotrebiteľské práve

normy, pretože v prípade pochybnosti o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere).

17. K odvolacej námietke oprávneného, že predmetná rozhodcovská zmluva uzatvorená dňa 28. júna 2010 je tzv. nevýhradná, a že súd prvej inštancie nesprávne posúdil rozhodcovskú zmluvu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, odvolací súd nahliada ako na nedôvodnú. V tomto smere odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zistil a posúdil rozhodcovskú zmluvu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to aj z hľadiska aplikačnej praxe súdov SR, v ktorej bol viac krát vyslovený právny záver, podľa ktorého rozhodcovská doložka resp. zmluva, ktorá síce umožňuje výber medzi rozhodcovským súdom a štátnym súdom, ale ak by dodávateľ inicioval (začal) rozhodcovské konanie skôr (ako prvý), dosiahol by nad spotrebiteľom dominanciu, na základe ktorej by bol spotrebiteľ povinný riešiť spor v rozhodcovskom konaní, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože svojím obsahom a významom konštituuje hrubú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská zmluva nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť, čo umocňuje aj skutočnosť, že rozhodcovská zmluva bola so spotrebiteľom uzatvorená v rovnaký deň ako zmluva o úvere, čo nasvedčuje aj o korelácii medzi poskytnutím úveru a podpísaním rozhodcovskej zmluvy. Uvedená rozhodcovská zmluva bola uzavretá v štandardizovanej formulárovej podobe, oprávnený ju predkladal povinnej v predtlačí, dopĺňali sa len údaje o povinnej osobe ako meno, adresa a rodné číslo/dátum narodenia. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa a jeho slobodnú voľbu o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej zmluvy je potom potrebné túto považovať v celosti za neprijateľnú, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda povinnej, a to podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere v spojení s ustanovením § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere.

18. Z uvedených dôvodov námietky oprávneného uvedené v odvolaní považoval odvolací súd za neopodstatnené a zhodne so súdom prvej inštancie má za to, že predmetný exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože bol vydaný orgánom, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodnúť. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

18. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnej povinnej síce vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, avšak keďže jej žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, odvolací súd rozhodol, že povinnej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva. Odvolací súd síce v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 CSP mal rozhodovať len o nároku na náhradu trov konania, ale keďže v takom prípade by o výške náhrady trov konania po právoplatnosti rozhodnutia musel rozhodovať podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie, aj keď už v čase rozhodovania odvolacieho súdu bolo zrejmé, že povinnej žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto v záujme, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá v zmysle čl. 17 CSP rozhodol, že povinnej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/14/2018 z 28. februára 2018).

19. Na záver odvolací súd dodáva, že v predmetnej veci bol daný dôvod na zastavenie exekúcie aj v zmysle § 243f ods. 5 Exekučného poriadku, teda bez potreby preskúmania danej veci, keď si oprávnený nesplnil svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu mu z § 243f ods. 1 Exekučného poriadku. K uvedenému odvolací súd dopĺňa, že v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 752/2016 z 8. novembra 2016 Ústavný súd SR zaujal stanovisko, že hoci znenie § 243f ods. 1 Exekučného poriadku výslovne neurčuje, komu bolo potrebné v ustanovenej lehote doručiť doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie (či exekučnému súdu alebo súdnemu exekútorovi), je možné vyvodiť ten právny záver, že návrh bolo potrebné doplniť priamo exekučnému súdu, a to najmä vzhľadom na skutočnosť, že predmetné zákonom požadované doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie slúžilo vo vymedzených prípadoch na posúdenie prípustnosti ďalšieho pokračovania exekúcie, o ktorej bol oprávnený rozhodnúť výlučne exekučný súd, a nie súdny exekútor (II. ÚS 615/2016, III. ÚS 564/2016). Aj preto bolo vecou náležitej odbornej starostlivosti a predvídavosti samotného oprávneného, k predmetu činnosti ktorej patrí aj vymáhanie pohľadávok (vo väčšom rozsahu), aby doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v konkrétnej veci uskutočnil a doručil v zákonnej lehote aj príslušnému exekučnému súdu. V nadväznosti

na uvedené Ústavný súd SR tiež poukázal na to, že právne dôsledky, ktoré vyplývajú z rozhodnutia súdu o zastavení exekúcie bez preskúmania doplnenia návrhu, ktorý vyhodnotí ako podaný oneskorene, zároveň prispievajú k naplneniu princípu právnej istoty účastníkov exekučného konania, keďže sa ním vylučujú možné pochybnosti o skutočnom čase vykonania zákonom požadovaného procesného úkonu, a teda o dodržaní, či nedodržaní zákonom ustanovenej lehoty na jeho vykonanie. Odvolací súd v zmysle vyššie uvedeného konštatuje, že ak bolo podanie oprávneného t. j. „Doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v súlade s ustanovením § 39 ods. 4 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej ako „Exekučný poriadok“) a ustanovením § 243f ods. 1 Exekučného poriadku“ doručené súdnemu exekútorovi dňa 21. januára 2016, a ktoré bolo zo strany súdneho exekútora následne postúpené, resp. doručené súdu prvej inštancie až dňa 3. februára 2016, nemožno považovať ako doplnené včas. Zákon č. 438/2015 Z. z., ktorým došlo k novelizácii Exekučného poriadku, bol schválený dňa 15. decembra 2015 a vyhlásený dňa 23. decembra 2015. Účinnosť nadobudol dňom vyhlásenia, teda dňa 23. decembra 2015. V zmysle vyššie uvedeného tak oprávnený bol povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie do 30 dní, počítajúc začiatok lehoty odo dňa 23. decembra 2015, teda najneskôr do 22. januára 2016. Oprávnený si v zmysle vyššie uvedeného svoju zákonnú povinnosť nesplnil, keďže v zákonom stanovenej lehote požadované doplnenie návrhu exekučnému súdu nedoručil, pričom tak urobil až prostredníctvom súdneho exekútora dňa 3. februára 2016 (II. ÚS 774/2016, III. ÚS 415/2018-15).

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).